

Skræði hjá útrórðinum

Nógva staðni er útrórðurin komin niður á sama støðið sum í 1993. Og tað árið var so ringt sum sjálvðan fyrr

ÁKI BERTHOLDSEN

Nú eru aftur allar reyðar ávaringarlampur farnar at lýsa hjá útrórðarflotanum.

Ti nú er fiskiskapurin hjá útrórðarflotanum aftur so vánaligur, sum sjálvðan fyrr.

Chris Jan Michelsen, formaður í Meginfelag Útrórðarmanna, MÚ, sigur, at fiskiskapurin hjá útrórðarflotanum er nú við at koma niður á sama støðið, sum hann var á í 1993.

Og tað var eitt søguliga vánaligt ár hjá útrórðarflotanum.

Formaðurin í MÚ sigur, at afturgongdin er stór um alt landið.

Hetta er ein afturgongd, sum útrórðarmenn í tí mesta av landinum lögdu merki til, byrjaði longu í 1996, sigur hann.

Millum annað fóru útrórðarmenn í Suduroy, í Sandoy, í Havn og í Eysturoy longu fyrri trimum árum síðani at boða frá vánaligari útrórði.

Tó hevur útrórðurin í Norðoyggjum verið hampiligur seinastu árin.

Men í ár er afturgongdin eisini líka týðilig í Norðoyggjum, sum alla aðrastaðni.

Og nú er útrórðurin um alt landið við at vera líka vánaligur sum í 1993.

Chris Jan Michelsen sigur, at hetta er ein greið ábending um, at tað er nógvi minni til av fiski, tí talan er um somu menn og somu bátar, sum liva av útrórði burturav, so tað, sum ger at fiskiskapurin er blivin so vánaligur, er ikki tað, at royndin er broytt.

Men formaðurin í MÚ leggur afturat, at 1993 skal helst ikki brúkast til sammetingargrundarlag, tí tað var eitt stak vánaligt ár.

Ein til tveir sentnarar

Chris Jan Michelsen sigur, at teir, sum rógva út við snellu fáa ikki meiri enn ein til tveir sentnarar um dagin, onkur hendinga kemur upp á hálvan triðja sentnara.

Tað er ikki stórt frægari hjá teimum, sum rógva út við línu, tí teir fáa ikki meiri enn ein hálvan sentnara til 70 pund uppá stámpin.

Vanliga verður tað hildið at verið brúkilgur fiskiskapur at fáa ein sentnara uppá stámpin.

Men tað er lítið afturimóti 1996-1997, tá ið línubátarnir komu uppá tveir sentnarar upp á stámpin.

Mistu gýtingarleiðirnar

Chris Jan Michelsen sigur,

at tað er ilt at siga, hvat orsøkin er til tann vánaliga útrórðurin.

Men tó harmast hann um, at snellubátarnir nú hava mist rættin til at fiska á gýtingarleiðunum.

Hetta var einasti møguleiki hjá snellubátum at fáa stóran fisk.

Hinvegin kann tað allar mesta av hinum flotanum fiska stóran fisk alt árið.

Men tær leiðirnar vórðu friðaðar, og tá mistu snellubátarnir sína einastu, veruliga vertið.

Hinvegin hava allir aðrir bátar sína vertið.

Hetta er sjálvandi gjørt fyrri at friða stovnararnar.

Men hann dugir ikki at siggja endamálið at friða tann stóra fiskin í gýtingarleiðini og so at fiska fyrlit-arleyst av honum allar aðrar tíðir av árinum.

Ti so hevði tað rætta verið at roynt at vart tann stóra gýtingarfiskin yvirhøvur.

Minkað upp í 46%

At tað er hald í tí, sum formaðurin í Meginfelag Útrórðarmanna sigur, vísa teir túru töluni yvir fiskiskapin.

Ti tveir feskastu töluni vísa, at fiskiskapurin hjá útrórðarflotanum er stórliga minkaður seinsta árið.

Töluni vísa, at í fjór fiskaðu útrórðarflotanum yvir 15 tons 15.532 tons.

Men 10 teir fyrstu mánaðirnar í ár hava teir ikki fiskað meiri enn 13.455 tons.

Tað er ein minking uppá 13% higartil í ár, afturimóti í fjór.

Bátarnir undir 15 tons fiskaðu 7.746 tons í fjór.

Higartil í ár hava teir fiskað 4.187 tons.

Tað er ein afturgongd uppá 46%.

Men tá skal eisini havast í huga, at fiskiskapurin í fjór var uppaftur nógvi verri enn hann var í 1996 og 1997.

Töluni vísa eisini, at útrórðarmenn fáa nú væl minni av øllum fiskasløgum, nú, enn teir hava fingið.

Fiskiskapurin eftir tóskei er minkað ein triðing.

Teir smærri útrórðarbátarnir fáa ikki meiri enn helvtina av teirri hýsuni í ár, afturimóti tí, teir fingi í fjór.

Hjá bátunum yvir 15 tons er fiskiskapurin eftir hýsu minkaður 13%.

Fiskiskapurin eftir upsa er minkaður 68% hjá teimum smáu bátunum og 10% hjá teimum stórru útrórðarbátunum.

– Ja, tað skerst ikki burtur, at árið í ár sær svart út. Og tíverri eru ongi tekin til, at

tað verður frægari, sigur Chris Jan Michelsen.

Hann sigur, at hóast töluni fyrri í ár bara eru fyrri 10 teir fyrstu mánaðirnar, er hann sannfurdur um, at teir báðir seinastu mánaðirnar broyta onki, tí fiskiskapurin er líka vánaligur enn, og harafturat hevur tað viðráð sera illa.

Ongin sær lampuna

Formaðurin í Meginfelag Útrórðarmanna sigur, at gongdin átti at fingið tær reyðu lampurnar at lýst.

– Men møgulega sær onginn lampuna lýsa. Ti enn eru prísirnir so mikið góðir, at onginn leggur merki til, at fiskiskapurin er blivin so vánaligur.

– Avreiðingarprísirnir eru uppaftur frægari í ár, enn teir hava verið, og tað fjarir uttan iva útyvir afturgongdina í fiskiskapinum.

Töluni vísa, at í fjór avreiðdu teir stórru útrórðarbátarnir 171 milliónir.

Men hóast stóra afturgongd í fiskiskapinum, er avreiðingarvirðið higartil í ár vaksið upp í 174 milliónir, tað er ein vøkstur upp á 1%.

Teir minnu útrórðarbátarnir avreiðdu fyrri 75 milliónir í fjór.

Og hóast avreiðingarvirðið er minkað nógvi í ár, er tað ikki minkað tveir 49%, sum fiskiskapurin er minkaður. Avreiðingarvirðið 10 teir fyrstu mánaðirnar í ár er minkað 29%.

Annars sæst eitt yvirtilt yvir prís-gongdina á nokrum fiskasløgum yvirav.

Her er eitt yvirtilt yvir gongdina frá 1998 til 1999 í nokrum fiskasløgum, sum eru avreiðd á uppbodssøluni hjá Fiskamarknaði Føroya. Talan er antin um tveir fiskasløg, sum vit avreiða nógvi av, ella fiskasløg, har prísirnir skarar framúr. Nógvi fiskasløg eru flokkað í nógvi ymsar stóddir og tað eru verri enn so allar stóddir tiknar við her, men tær mest vanligu. Töluni fyrri 1999 eru frá 1. januar til 7. desember

Ár	Tons	Milliónir krónur	Miðal kg. prísur	Hægsti kg. prísur	Lægsti kg. prísur
Toskur 1 (toskur yvir 7 kilo)					
1998	1.319	20,1	15,23	20,50	2,10
1999	784	14,0	17,85	24,90	8,00
Toskur 2 (toskur imillum 4 og 7 kilo)					
1998	1.830	25,4	13,89	18,50	4,00
1999	1.325	22,7	17,17	23,50	5,00
Toskur 3 (toskur imillum 2 og 4 kilo)					
1998	5.186	71,2	12,24	17,90	1,00
1999	3.765	56,3	14,96	21,60	5,00
Toskur 4 (toskur imillum 1 og 2 kilo)					
1998	5.448	57,7	10,51	18,00	3,00
1999	2.260	29,1	12,86	19,60	3,00
Hýsa 0 (hýsa størri enn 2 kilo)					
1998	961	10,9	11,32	17,00	1,00
1999	548	7,6	13,81	21,30	4,00
Hýsa 1 (hýsa imillum 1 og 2 kilo)					
1998	7.036	77,2	10,97	16,00	1,00
1999	5.276	68,8	13,03	30,00	1,00
Hýsa 2 (hýsa imillum 500 gramm og 1 kilo)					
1998	3.992	36,6	9,15	22,00	1,00
1999	1.424	15,9	11,16	25,00	1,00
Upsi 1 (upsi yvir 5 kilo)					
1998	604	4,5	7,38	9,15	1,00
1999	138	0,8	5,95	8,30	1,00
Upsi 2 (upsi 3 - 5 kilo)					
1998	1.025	7,5	7,29	9,05	1,00
1999	336	1,8	5,44	8,20	1,00
Upsi 3 (upsi 1,5 - 3 kilo)					
1998	2.004	14,1	7,05	9,00	1,00
1999	851	4,2	4,88	8,20	1,00
Upsi 4 (upsi frá 0,2 - 1,5 kilo)					
1998	381	2,3	6,1	8,70	0,50
1999	162	0,6	3,52	6,90	0,50
Brosma 1 (brosma yvir 2,1 kilo)					
1998	433	3,3	7,55	11,00	1,00
1999	487	4,3	8,89	11,50	1,30
Brosma 2 (brosma frá 1,1 - 2,1 kilo)					
1998	589	3,7	6,32	8,90	1,00
1999	590	4,6	7,79	11,30	1,00
Brosma 3 (brosma frá 0 - 1,1 kilo)					
1998	186	0,7	3,72	8,00	1,00
1999	187	0,9	4,71	8,00	1,00
Longa 1 (longa yvir 3 kilo)					
1998	963	9,6	9,95	14,50	2,00
1999	774	10,6	13,70	18,80	1,00
Kongafiskur 2 (kongafiskur 1,1 - 3 kilo)					
1998	651	6,0	9,16	13,10	1,00
1999	455	4,5	9,87	15,40	1,00
Kongafiskur 3 (kongafiskur 0,7 - 1,0 kilo)					
1998	247	1,8	7,45	12,00	1,00
1999	139	1,2	8,57	14,40	1,00
Steinbitur					
1998	165	1,2	7,11	16,00	0,50
1999	187	1,4	7,57	18,00	1,00
Havtaska					
1998	897	22,0	24,54	51,00	5,00
1999	1.557	46,9	30,09	54,00	10,00
Havtaskuspori					
1998	12	0,6	48,59	75,00	18,00
1999	14	0,8	50,35	72,00	21,00
Tunga					
1998	304	5,4	17,69	28,50	1,00
1999	354	5,7	15,96	42,00	0,50
Svartkalvi					
1998	524	7,7	14,60	18,00	1,00
1999	886	12,1	13,65	20,20	1,00
Toekarogn					
1998	189	2,5	13,20	18,00	1,00
1999	138	1,9	13,73	25,00	1,00